863/11

Den 14. marts 2011 blev i sag nr. 78.296:

xxxx xxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xx x
xxxx xxxxxxx

mod

PensionDanmark
Langelinie Allé 41
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspensionsordning i PensionDanmark. Han klager over selskabets afvisning af at udbetale supplerende førtidspension.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren overgik til hvilende medlemskab den 1/8 2009, og at han først fik tilkendt offentlig førtidspension med virkning fra den 1/12 2009. Han var således overgået til hvilende medlemskab på tidspunktet for tilkendelsen af førtidspension. I henhold til de gældende forsikringsbetingelser er han derfor ikke berettiget til supplerende førtidspension.

Selskabet har endvidere gjort gældende, at det er en betingelse for retten til udbetaling af supplerende førtidspension, at der er indbetalt minimum 12 arbejdsgiverbidrag inden for de sidste fire år før tilkendelsen af offentlig førtidspension, hvis symptomerne på lidelsen, der førte til tilkendelsen af førtidspension, var til stede, før medlemmet blev optaget i selskabet. Selskabet har i den forbindelse bemærket, at der på tidspunktet for tilkendelse af førtidspension alene var indbetalt syv måneders pensionsbidrag.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1956, har været hvilende medlem i selskabet siden 1/4 1999, og at han genindtrådte i selskabet den 1/8 2007.

Efter klagerens genindtræden i selskabet blev der indbetalt pensionsbidrag i perioderne: 1/8 – 30/11 2007, 1/2 – 29/2 2008 og 1/6 – 31/7 2008.

Klageren blev sygemeldt den 11/9 2008.

Ved brev af 1/11 2008 til klageren orienterede selskabet om, at indbetalingerne til pensionen var stoppet. Af brevet fremgik bl.a.:

"**Betalingerne til din pension er stoppet**

Vi skriver til dig, fordi betalingerne til din pension er stoppet. Det har betydning for, hvordan du er forsikret gennem din pensionsordning.

Den sidste betaling er fra [arbejdsgiver] for perioden fra den 1. juli 2008 til den 31. juli 2008.

Du skal ikke fortælle os, hvorfor der ikke bliver betalt til din pension, men du har nogle muligheder, vi gerne vil gøre dig opmærksom på.

Hvis du har fået nyt job, er arbejdsledig, sygemeldt eller på orlov

[Arbejdsgiver] skal ikke længere betale pension. Dine forsikringer fortsætter til den 1. august 2009. Betalingen for forsikringerne bliver trukket fra din opsparing.

Du kan vælge, at dine forsikringer skal stoppe med det samme. Gå ind på www.pension.dk/dinegenpension eller på tast-selv på telefon 7011 1224.

Hvis du stadig er ansat hos [arbejdsgiver]

Din arbejdsgiver mangler muligvis at betale pension for de sidste måneder.

Du skal kontakte din arbejdsgiver eller din lokale fagforening.

Du får et nyt brev, før dine forsikringer stopper."

Ved brev af 7/7 2009 orienterede selskabet klageren om, at det var 10 måneder siden, der sidst var sket betaling til pensionsordningen, hvorfor forsikringerne stoppede den 1/8 2009. Det blev endvidere oplyst, at klageren selv kunne indbetale til forsikringerne, så de kunne fortsætte.

Klageren blev tilkendt førtidspension pr. 1/12 2009.

Over for selskabet anmodede klageren om tilkendelse af supplerende førtidspension ved ansøgning af 16/12 2009.

Ved brev af 19/3 2010 afviste selskabet anmodningen. Selskabet henviste til, at der ifølge forsikringsbetingelserne skal være indbetalt minimum 12 arbejdsgiverbidrag inden for de sidste fire år før tilkendelsen af offentlig førtidspension, hvis symptomerne på lidelsen, der førte til tilkendelsen af førtidspension, var til stede, før medlemmet blev optaget i selskabet. Selskabet anførte, at klageren var tilkendt førtidspension på grund af psykiske problemer gennem mange år samt tiltagende ledsmerter gennem 10 år. Selskabet henviste endvidere til, at der alene var modtaget syv arbejdsgiverindbetalinger inden for de sidste fire år. Som yderligere begrundelse for afslaget anførte selskabet, at klageren var overgået til hvilende medlemskab, inden han blev tilkendt førtidspension.

Heroverfor anførte klageren i brev af 7/4 2010 til selskabet bl.a.:

> "Jeg har i store dele af perioden 1983-2008 arbejdet med opløsningsmidler og har gennem årene oparbejdet en opløsningsmiddelforgiftning(malersyndrom), hvilket har resulteret i en sygemelding fra september 2008 og til 1-12-2009 hvor jeg blev tilkendt førtidspension pga. lidelsen.
>
> I perioden 1983-2008 har der endvidere været perioder med sygdom, arbejdsløshed mm. Arbejdet som jeg var beskæftiget med i perioden 1983-2008 har ofte været afhængig af vejret og årstiden hvilket har betydet ledighedsperioder.
>
> Fra 2003 var jeg selvstændig ca. et års tid med et vikarbureau med kontorarbejde i dagligdagen, og derefter arbejdede jeg i perioder offshore i Danmark, men også på arbejdspladser i Norge for danske arbejdsgivere som muligvis ikke indbetalte til PensionDanmark hvilket man jo ikke kan bebrejde dem efterhånden som man får kendskab til PensionDanmarks arbejdsmetoder.
>
> I øjeblikket er sagen om opløsningsmiddelforgiftning en arbejdsskadessag i arbejdsskadesstyrelsen hvor der også ligger 2 andre sager som har relationer til samme arbejdsområde, en sag om bevægelsesapparatet og en anden sag om håndlidelse.
>
> PensionDanmark har modtaget en kopi af samtlige journaler fra læger, speciallæger, hospitaler, … Kommune, arbejdsskadesstyrelsen mm. hvor mit liv på arbejdsmarkedet og sygdomsforløbet beskrives.
>
> I skriver I har modtaget en kopi af min pensionssag fra … Kommune hvor det fremgår at jeg har fået tilkendt førtidspension pga. at jeg har haft det psykisk dårligt gennem mange år og har haft tiltagende ledsmerter gennem 10 år. Igen fordrejer PensionDanmark sandheden så den passer bedre til deres afslag. Der står direkte at begrundelsen skyldes opløsningsmiddelforgiftning(malersyndrom). Og lad nu være med at fordreje sagens kerne og årstallene. En opløsningsmiddelforgiftning som den jeg har kommer ikke lige på en gang, men gennem mange års arbejde med opløsningsmidler, så se lige hvornår jeg startede med dette arbejde."

Selskabet fastholdt ved brev af 27/4 2010 sin afgørelse, hvorefter sagen er indbragt for nævnet.

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at han tilkendes supplerende førtidspension, og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "3 mdr. før jeg blev førtidspensionist modtog jeg et brev som fra PensionDanmark, hvor de skrev jeg ville blive hvilende medlem, hvis jeg ikke selv indbetalte til min pension.
> Pga. min opløsningsmiddelforgiftning har jeg ikke forstået dette brev og derfor mener jeg ikke at PensionDanmark kan afvise min ansøgning. Opløsningsmiddelforgiftningssagen kører som en arbejdsskadesag."

Selskabet har over for nævnet ved brev af 20/5 2010 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Ved brev af 1. november 2008, jf. bilag …, blev klageren orienteret om at indbetalingerne fra hans arbejdsgiver var stoppet og at hans forsikringer ville fortsætte til den 1. august 2009.
>
> PensionDanmark oplyste ved brev af 7. juli 2009, jf. bilag … at forsikringerne stoppede pr. 1. august 2009, men at klageren havde mulighed for at forsætte sine forsikringsdækninger mod at betale 500 kr. pr. måned. Klageren skulle kontakte os inden 14 dage eller gøre det via hjemmesiden. PensionDanmark modtog ingen henvendelse i den forbindelse.
>
> Af denne grund blev klageren hvilende medlem pr. 1. august 2009, dvs. at han ingen forsikringsdækninger havde efter denne dato.
>
> Da det er en betingelse for retten til udbetaling af supplerende førtidspension, at man har bevaret sine forsikringsdækninger, og da klageren ikke havde dette på tidspunktet for tilkendelse af offentlig førtidspension, er han ikke berettiget til udbetaling, jf. forsikringsbetingelserne § 16.
>
> Selv hvis PensionDanmark dispenserede fra dette krav, ville det fortsat være en betingelse for retten til udbetaling af supplerende førtidspension, at der er indbetalt minimum 12 arbejdsgiverbidrag inden for de sidste 4 år før tilkendelsen af offentlig førtidspension, hvis symptomerne er opstået før indtræden, jf. forsikringsbetingelsernes § 16, stk. 18.
>
> Det fremgår af klagerens førtidspensionssag og de samlede oplysninger om helbred, at udover skaden med opløsningsmiddel er tilkendelsen af førtidspension også baseret på tiltagende ledsmerter gennem en tiårig periode og en dårlig psykisk tilstand i en mangeårig periode, dvs. symptomer, der er opstået før klagerens optagelse i PensionDanmark i 2007.
>
> På denne baggrund må PensionDanmark fastholde, at klageren ikke er berettiget til udbetaling af supplerende førtidspension."

Heroverfor har klageren i brev modtaget af nævnet den 8/6 2010 bl.a. bemærket:

> "de glemmer at nævne hele sagens kerne som er følgende:

Den 1-12-2009 blev jeg tilkendt førtidspension pga. permanente opløsningsmiddelforgiftning, ledsmerter og psykiske problemer.

Se bilag ... fra arbejdsmedicinsk Klinik i … hvor speciallæge … skriver:
'Det vurderes at der er opstået permanente opløsningsmiddel - relaterede skader, og de samlede helbredsmæssige forhold vurderes nedsatte og uden yderligere behandlingsmuligheder'
Dette betyder at jeg har svært ved at læse en bog, se film i tv og lignende, men det betyder også at jeg ikke kan læse og forstå breve som PensionDanmark sendte mig af 1. November 2008, 7 Juli 2009, og 1. August 2009.
Brevene kunne ligeså godt være skrevet på russisk for jeg forstår dem ikke.

I tidligere sager i forbrugerstyrelsen er det fastslået at udbyder har pligt til at sørge for at kunden har modtaget og forstået den givne information.
Lignende sager kan findes i sag i sundhedsvæsenet, sundhedsstyrelsen og retsinformation.

NylDanmark kræver en personlig underskrift på at vedkommende har læst, forstået og accepteret kravet.

Retssal.dk har lignende sager og skriver: At forstå indholdet og vurdere betydningen af den givne information.

Det jeg prøver at forklare er at PensionDanmark prøver at undgå at udbetale supplerende førtidspension ved at udnytte at jeg ikke har læst og forstået deres information pga. min skade."

Hertil har selskabet i brev af 22/6 2010 til nævnet bl.a. anført:

"I henhold til forsikringsaftalelovens § 33 er det afsenderen af meddelelser (dvs. selskabet), der har bevisbyrden for, at meddelelsen er modtaget af adressaten. Det fremgår af litteraturen og retspraksis, at denne bevisbyrde løftes ved fremlæggelse af kopi af brevene, jf. Ivan Sørensens *Forsikringsret* 3. udgave.

Det må derfor lægges til grund, at klageren har modtaget brevene af 1. november 2008 og 7. juli 2009 og derfor haft mulighed for at tage stilling til mulighederne for at fortsætte sine forsikringsdækninger i PensionDanmark. De sager, som klageren henviser til, vedrører sundhedsvæsen, forbrugerstyrelsen og integrationsområdet. Der foreligger ikke en særlig pligt i den forsikringsretlige lovgivning om, at pensionsselskabet skal sikre, at medlemmerne har forstået og accepteret meddelelserne i brevene.

Endvidere må der foreligge en pligt til, hvis medlemmet er bevidst om, at hans helbredsmæssige tilstand forhindrer ham i at forstå meddelelser i breve, selv at tage kontakt til selskabet eller personer, som vil kunne hjælpe ham med dette.
…
For så vidt angår sygdomsdebuten skal der henvises til, at der i pensionssagens akter fra … fremgår, at klageren er tilkendt offentlig førtidspension på grund af kroniske ledsmerter, svær overvægt, kognitive og personlighedsmæssige problemer, og opløsningsrelaterende skader.
…
Af side 8 af arbejdsevnejournalen fremgår det, *at: 'Siden 1976, dvs. fra 20- årsalderen har [klageren] haft et overforbrug af alkohol på op til 20-30 øl dagligt gennem 20 år. Der er ikke noget aktuelt misbrug. Psykisk har [klageren] haft det skidt gennem mange år, kan ikke klare*

stress eller tilstedeværelse af for mange andre, især fremmede. Han føler sig nedtrykt. Ved samtale med egen læge virker han ikke nedtrykt eller deprimeret.
Fysisk har han lidt af tiltagende ledsmerter gennem mange år og der er tilkommet føleforstyrrelser i armene. Han har forhøjet kolesterol, som behandles. [Klageren] er svært overvægtig.'

Af side 16 i arbejdsevnejournalen fremgår: '*Der er således tale om betydelige kognitive og personlighedsmæssige problemer af et omfang, som medfører en svært nedsat funktionsevne og en meget udtalt sårbarhed overfor belastninger. Disse problemer synes at kunne føres tilbage til dels mange belastninger i opvæksten og senere i voksenlivet. Under arbejde har han været udsat for betydelige fysiske belastninger, ligesom han har været erhvervsmæssigt eksponeret for organiske opløsningsmidler samtidig med et sideløbende betydeligt alkoholmisbrug, som nu er ophørt.'*

Det fremgår af erklæring fra … (cand.psych.) at de kognitive problemer er tilkommet '*lidt efter lidt' 'men værre og værre og helt galt de sidste 8-10 år.'*

Det må på denne baggrund konkluderes, at symptomerne på de helbredsmæssige tilstande, som fører til tilkendelsen af offentlig førtidspension allerede var til stede på tidspunktet for klagerens indtræden i PensionDanmark pr. 1. august 2007."

Af klagerens arbejdsevnevurderingsjournal fremgår bl.a.:

"Siden 1976, dvs. fra 20-års alderen, har [klageren] haft et overforbrug af alkohol på op til 20 -30 øl dagligt i gennem 20 år. Der er ikke noget aktuelt misbrug.

Psykisk har [klageren] haft det skidt gennem mange år, kan ikke klare stress eller tilstedeværelse af for mange andre, især fremmede. Han føler sig nedtrykt. Ved samtale med egen læge virker han ikke nedtrykt eller deprimeret.

Fysisk har han lidt af tiltagende ledsmerter gennem mange år og der er tilkommet føleforstyrrelser i armene. Han har forhøjet kolestereol, som behandles. [Klageren] er svært overvægtig (V:131 kg og H:171 cm, BMI=45).
…
Diagnoser

Kroniske ledsmerter - dolores variae

Svær overvægt - adipositas m.gr.

Forhøjet kolesterol, velbehandlet - hypercholesterolaemia medicotractata
…
Sammenfatning og anbefalinger

Der er således tale om betydelige kognitive og personlighedsmæssige problemer af et omfang som medfører en svært nedsat funktionsevne og en meget udtalt sårbarhed overfor belastninger. Disse problemer synes at kunne føres tilbage til dels mange belastninger i opvæksten og senere i voksenlivet. Under arbejde har han været udsat for betydelige fysiske belastninger, ligesom han var været erhvervsmæssigt eksponeret for organiske opløsningsmidler samtidig med et sideløbende betydeligt alkoholmisbrug, som nu er ophørt. Der er dog opstået permanente opløsningsmiddelrelaterede skader og den samlede helbredstilstand er nedsat og stationær uden yderligere behandlingsmuligheder - herunder heller ikke i forhold til

overvægten, som skønnes uløseligt bundet op på hans personlighedsmæssige problematikker. Afklaringsforløb har forværret de belastningsmæssige træk og de følgelig afdækket en svært nedsat funktionsevne, som varigt skønnes at udelukke fremtidig selvforsørgelse."

Af ressourceprofilen vedlagt klagerens ansøgning om førtidspension af fremgår bl.a.:

"**Den faglige forklaring** på, hvorfor pågældendes arbejdsevne anses for varigt nedsat:
Arbejdsevnen skønnes hovedsageligt nedsat på grund af helbredsmæssige forhold og indlæringsevne. Der er forsøgt relevante behandlingstilbud uden resultat. Behandlingsmulighederne skønnes således udtømte. De kognitive skader efter eksponering af opløsningsmidler har varig karakter. Det skønnes således dokumenteret, at arbejdsevnen er varigt nedsat idet der tillige henvises til neuropsykologisk undersøgelse ved … samt statusattest ved psykiater ...

Den faglige forklaring på, at arbejdsevnen ikke lader sig anvende til selvforsørgelse uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning:
Følgerne af ans. toksiske hjerneskade er så massive, at ans. på trods af sine arbejdsmarkedsmæssige ressourcer ikke længere kan bringes til at udnytte sin arbejdsevne i et sådant omfang, at det kan føre til selvforsørgelse. Denne vurdering hviler på oplysningerne om de helbredsmæssige forhold idet der særligt lægges vægt på oplysningerne om de helbredsmæssige forhold med særlig vægt lagt på de kognitive forhold, herunder indprentnings- og indlæringsvanskeligheder og hukommelsesproblemer. Hertil kommer personlige/psykiske problemer med rod i belastende opvækstforhold, der bevirker udtalt sårbarhed overfor belastninger. Hertil kommer fysiske forhold med føleforstyrrelser i armene og smerter fra leddene som følge af slidgigt.
Der har været forsøg på at aktivere ans. på revalideringscenter i foråret 2009, hvilket forværrede de belastningsmæssige træk og siden har man ikke fundet det forsvarligt at foretage nogen form for afprøvning eller lignende. Det vurderes således hverken fagligt forsvarligt eller relevant at iværksætte yderligere tiltag for at forbedre arbejdsevnen, idet dette forekommer helt udsigtsløst. Der lægges således vægt på de allerede gennemførte tiltag samt de lægelige oplysninger."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 16. Forsikringen ved førtidspensionering**

…

Stk. 8. Supplerende førtidspension og opsparingssikring eller engangsbeløb ved førtidspension kan udbetales, hvis medlemmet får tilkendt offentlig førtidspension fra en dato, der ligger efter, at forsikringen er trådt i kraft.

…

Stk. 18. Den supplerende førtidspension, engangsbeløbet ved førtidspension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren i mindre end 12 måneder inden for de sidste 4 år, når symptomerne på lidelsen, der fører til tilkendelse af offentlig førtidspension, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i Pension-Danmark."

Nævnet udtaler:
Af den for klageren udarbejdede ressourceprofil fremgår, at klagerens arbejdsevne er nedsat som følge af hans tidligere arbejde som sprøjtemaler med produkter indeholdende organiske opløsningsmidler. Hertil kommer psykiske problemer med rod i belastende opvækstforhold og fysiske forhold med føleforstyrrelser i arme og smerter fra led som følge af slidgigt.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet - på baggrund af det lægelige materiale og lidelsernes karakter - at kunne lægge til grund, at der på tidspunktet for klagerens genindtræden i selskabet den 1/8 2007, var symptomer på de lidelser, der førte til tilkendelsen af førtidspension.

Nævnet finder endvidere som ubestridt at kunne lægge til grund, at der på tidspunktet for tilkendelse af førtidspension alene var indbetalt syv pensionsbidrag fra klagerens arbejdsgiver.

På denne baggrund kan nævnet ikke kritisere, at selskabet med henvisning til forsikringsbetingelsernes § 16, stk. 18, har afvist at udbetale supplerende førtidspension.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klager får ikke medhold.

J. Hermann